

Εθνικό Δίκτυο Παρακολούθησης Λιμνών

Συνεχίζουμε τη λειτουργία του έως το 2023

Το Ελληνικό Κέντρο Βιοτόπων - Υγροτόπων του Μουσείου Γουλανδρή Φυσικής Ιστορίας λειτουργεί αδιάλειπτα το Εθνικό Δίκτυο Παρακολούθησης των λιμνών από το 2012. Προσφάτως, εγκρίθηκε η συνέχιση της χρηματοδότησης του δικτύου για την περίοδο 2016 - 2023.

Η παρακολούθηση των λιμνών εντάσσεται στο Εθνικό Δίκτυο Παρακολούθησης της ποιότητας και της ποσότητας των υδάτων που συγκροτήθηκε με Κοινή Υπουργική Απόφαση (ΚΥΑ 140384/2011) στο πλαίσιο εφαρμογής της Οδηγίας για τα Ύδατα. Η Ειδική Γραμματεία Υδάτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας συντονίζει και εποπτεύει το εθνικό δίκτυο παρακολούθησης των υδάτων, το οποίο λειτουργούν οι εξής φορείς: Ελληνικό Κέντρο Θαλασσιών Ερευνών, **Ελληνικό Κέντρο Βιοτόπων – Υγροτόπων (EKBY)**, Γενικό Χημείο του Κράτους, Ινστιτούτο Εδαφοϋδατικών Πόρων (ΕΛΓΟ - ΔΗΜΗΤΡΑ), ΙΓΜΕ, ΔΕΥΑ Λάρισας. Προβλέπεται η συνέχιση της χρηματοδότησης όλων των φορέων λειτουργίας του εθνικού δικτύου έως το 2023.

Η παρακολούθηση των επιφανειακών και υπογείων υδάτων αποτελεί **εθνική υποχρέωση** που απορρέει από την Οδηγία για τα Ύδατα (Οδηγία 2000/60/ΕΚ, άρθρο 8) και αποσκοπεί στην επίτευξη των στόχων της. Η δε Ευρωπαϊκή Επιτροπή, που παρακολουθεί την εφαρμογή της Οδηγίας στα κράτη μέλη, συστήνει στη χώρα μας να συλλέγει σε τακτική βάση δεδομένα για όλα τα στοιχεία ποιότητας των υδάτων ώστε το Εθνικό Δίκτυο Παρακολούθησης να είναι διαχρονικώς πλήρως λειτουργικό. Τα δεδομένα του Εθνικού Δικτύου υποβάλλονται από την Ειδική Γραμματεία Υδάτων ετησίως στον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Περιβάλλοντος. Ταυτοχρόνως, τροφοδοτούν με στοιχεία τα Σχέδια Διαχείρισης Λεκανών Απορροής, τα οποία αναθεωρούνται κάθε έξι έτη. Η συνεχής λειτουργία του Εθνικού Δικτύου Παρακολούθησης, από τη θεσμοθέτησή του, το 2011, την έναρξή του, το 2012, και εφεξής, κρίνεται επιβεβλημένη, ώστε η χώρα να ανταποκρίνεται στις υποχρεώσεις της που αφορούν στο περιβαλλοντικό κекτημένο και να μην διακινδυνεύει με παραπομπές στο Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

Το Εθνικό Δίκτυο Παρακολούθησης των επιφανειακών υδάτων δίδει στοιχεία που τροφοδοτούν την οικολογική και χημική ταξινόμησή τους. Η οικολογική ταξινόμηση είναι μια πολύπλοκη διαδικασία που στηρίζεται σε δείκτες και σε συνδυασμούς βιολογικών παραμέτρων (φυτοπλαγκτό, υδρόβια μακρόφυτα, φυτοβένθος, ζωβένθος, ιχθυοπανίδα), φυσικοχημικών (π.χ. διαφάνεια, συνθήκες οξυγόνωσης, συγκεντρώσεις ιόντων), υδρολογικών (χρόνος παραμονής, σύνδεση με τα υπόγεια ύδατα, ποσότητα και δυναμική ροής του νερού) και μορφολογικών (επισκόπηση ενδιαιτημάτων, βαθυμετρία). Οι εφαρμοζόμενοι δείκτες πρέπει παράλληλα να συμπληρώνονται και να βελτιώνονται συνεχώς, σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τα υπόλοιπα κράτη μέλη, ώστε να υπάρχει συγκρισιμότητα των αποτελεσμάτων ταξινόμησης, μεταξύ όλων των χωρών. Έχει υπολογιστεί ότι, για τον σκοπό αυτό, μόνο για τις λίμνες, θα απαιτηθούν έως το 2023 περί τις **42.000 μετρήσεις και αναλύσεις**.

Επιπροσθέτως, για τους σκοπούς της χημικής ταξινόμησης των λιμνών, το ΕΚΒΥ θα διενεργεί συστηματικές δειγματοληψίες για ουσίες προτεραιότητας, ειδικούς ρύπους και λοιπές ουσίες στους σταθμούς των λιμνών και τα δείγματα θα αποστέλλονται για ανάλυση στο Γενικό Χημείο του Κράτους και το Ινστιτούτο Εδαφοϋδατικών Πόρων του ΕΛΓΟ - ΔΗΜΗΤΡΑ.

Η λειτουργία του Εθνικού Δικτύου χρηματοδοτείται μέσω του **ΕΣΠΑ** και το έργο παρακολούθησης των λιμνών συμβάλλει, μεταξύ άλλων, στην απορρόφηση Κοινοτικών κονδυλίων από τη χώρα μας και στην **αύξηση της απασχόλησης**. Για την εκπόνηση των εργασιών του προβλέπεται απασχόληση επιστημονικού προσωπικού και πρόσληψη νέου προσωπικού, αποτρέποντας, στο μέτρο που του αναλογεί, τη διαρροή επιστημόνων στο εξωτερικό (brain drain).

Εκτός από εθνική υποχρέωση, **είναι σημαντικό** η χώρα να έχει χρονοσειρές δεδομένων που να τεκμηριώνουν την κατάσταση και τις τάσεις στα ύδατα της χώρας, ώστε οι αρμόδιες υπηρεσίες να ιεραρχούν και στοχευμένα να λαμβάνουν τα κατάλληλα κάθε φορά μέτρα διατήρησης και διαχείρισης. Με τη διαχρονική παρακολούθηση καταγράφεται η βελτίωση ή μη στα ύδατα της χώρας και συνεπώς δίνεται η δυνατότητα αξιολόγησης της αποτελεσματικότητας των μέτρων αυτών.

Οι ωφέλειες από τη λειτουργία του Εθνικού Δικτύου Παρακολούθησης των υδάτων, αλλά και των λιμνών ειδικότερα, είναι αυταπόδεικτες. Εναπόκειται στους φορείς και την Πολιτεία να αξιοποιήσουν τα αποτελέσματά του με γνώμονα την προστασία του περιβάλλοντος.